

A Német nyelvű irodalmak és kultúrák doktori alprogram komplex vizsgaleírása

1. Az első négy félév képzési és kutatási szakaszának lezárásaként és a kutatási és disszertációs szakasz megkezdésének feltételeként komplex vizsgát kell teljesíteni, amely méri, értékeli a tanulmányi, kutatási előmenetelt.
2. A komplex vizsgára bocsátás feltétele a doktori képzés „képzési és kutatási szakaszában” (első négy félév) legalább 90 kredit és valamennyi, a doktori iskola képzési tervében előírt „képzési kredit” megszerzése (kivéve a doktori fokozatszerzésre egyénileg felkészülő, akinek hallgatói jogviszonya a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre).
3. A komplex vizsgát nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság legalább három tagból áll, a tagok legalább egyharmada nem áll foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető intézménnyel. A vizsgabizottság elnöke egyetemi tanár vagy Professor Emeritus vagy MTA Doktora címmel rendelkező oktató, kutató. A vizsgabizottság valamennyi tagja tudományos fokozattal rendelkezik. A vizsgabizottságnak nem lehet tagja a vizsgázó doktorandusz témavezetője.
4. A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó tudományos előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”). A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó legalább két tárgyból/témakörből tesz vizsgát, a tárgyak/témakörök listáját a doktori iskola képzési terve tartalmazza. A komplex vizsga második részében a vizsgázó előadás formájában ad számot szakirodalmi ismereteiről, beszámol kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a disszertáció elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését.
5. A témavezető előzetesen írásban és/vagy a vizsgán értékeli a vizsgázót.
6. A vizsgabizottság tagjai a vizsga elméleti és disszertációs részét külön-külön értékelik 0-5 fokozatú skálán. A komplex vizsga sikeres, amennyiben a bizottság tagjainak többsége mindkét vizsgarészt sikeresnek ítéli meg, azokra legalább 3 pontot ad és az átlagos pontszám legalább 3.
7. A komplex vizsgáról szöveges értékelést is tartalmazó jegyzőkönyv készül. A vizsga eredményét a szóbeli vizsga napján ki kell hirdetni. Sikertelen elméleti vizsgarész esetén a vizsgázó az adott vizsgaidőszakban további egy alkalommal megismételheti a vizsgát a nem teljesített tárgy(ak)ból. A vizsga disszertációs része sikertelenség esetén az adott vizsgaidőszakban nem ismételtető.

A komplex vizsga szóbeli témakörei

1. Fejezetek a német nyelvű irodalmak történetéből 1: Régi német nyelvű irodalom

Peter Dinzelbacher: Sachwörterbuch der Mediävistik, Alfred Körner, 1992

Gert Hübner: Ältere deutsche Literatur, UTB GmbH, 2015

Peter Nusser: Deutsche Literatur im Mittelalter. Lebensformen, Wertvorstellungen und literarische Entwicklungen. Kröner, 1992

Joachim Bunke: Höfische Kultur, Dtv, 1986

2. Fejezetek a német nyelvű irodalmak történetéből 2: Klasszikus német nyelvű irodalom

Heinz Duchhardt, Matthias Schnettger: Barock und Aufklärung, De Gruyter, 2015

Volker C. Dörr: Weimarer Klassik, W. Fink, 2007

Romantik Handbuch. Hg. von Helmut Schanze, Kröner, 1992

Hugo Ast: Literatur des Realismus, Metzler, 2000

3. Fejezetek a német nyelvű irodalmak történetéből 3: Modern német nyelvű irodalom

Viktor Žmegač: Deutsche Literatur der Jahrhundertwende, Hain, 1997

Dagmar Lorenz: Wiener Moderne. Metzler, 2007

Ralf Schnell: Geschichte der deutschsprachigen Literatur nach 1945, Metzler, 2008

Wendelin Schmidt-Dengler: Bruchlinien. Vorlesungen zur österreichischen Literatur 1945-1995, Residenz, 1995

4. Műfaji és poétikai tendenciák a német nyelvű irodalmakban 1: Próza, líra, dráma

Christoph Bode: Der Roman, A. Francke, 2011

Viktor Žmegač: Der europäische Roman: Geschichte seiner Poetik, De Gruyter, 1991

Handbuch Drama: Theorie, Analyse, Geschichte. Hg. von Peter Marx, W. Fink, 2001

Handbuch Lyrik: Theorie, Analyse, Geschichte. Hg. von Dieter Lamping, Metzler, 2016

5. Műfaji és poétikai tendenciák a német nyelvű irodalmakban 2: Esszé, levél, önéletírás stb.

Die Biografie – Zur Grundlegung ihrer Theorie. Hg. von Bernhard Fetz, Hannes Schweiger, De Gruyter, 2009

Günter Niggel (Hg.): Die Autobiographie. Zu Form und Geschichte einer literarischen Gattung. Darmstadt: Wiss. Buchges, 1989

Was ist ein Brief? Aufsätze zu epistolarer Theorie und Kultur. Hg. von Marie Isabel Matthews-Schlinzig, Caroline Socha, Königshausen und Neumann, 2018

Zsuzsa Bognár: „als Mischprodukt verrufen“. Der literarische Essay der Moderne, Praesens, Wien, 2017 (Österreich-Studien Szeged, Bd. 13)

6. Irodalomelmélet a német nyelvű irodalmak kontextusában

Tillmann Köppe, Simone Winko: Neuere Literaturtheorien, Metzler, 2013

Arne Klawitter, Michael Ostheimer: Literaturtheorie – Ansätze und Anwendungen, Vandenhoeck und Ruprecht, 2008

Albrecht Koschorke: Wahrheit und Erfindung. Grundzüge einer Allgemeinen Erzähltheorie, S. Fischer, 2012

Erzählen. Ein interdisziplinäres Handbuch. Hg. von Matías Martínez, Metzler, 2017

7. Irodalom- és kultúratudományi stratégiák a német nyelvű irodalmak kontextusában

Kulturwissenschaft interdisziplinär. Hg. von Klaus Stierstorfer, Laurenz Volkmann, Gunter Narr Verlag, 2005

Wolfgang Müller-Funk: Kulturtheorie, A. Francke, 2010

Literatur- und Kulturtheorie. Ansätze – Personen – Grundbegriffe. Hg. von Ansgar Nünning, Metzler, 2013

Klaus P. Hansen: Kultur und Kulturwissenschaft, A. Francke, 2011

8. Inter- és transzdiszciplinaritás a német nyelvű irodalmak kontextusában

Interkulturelle Germanistik. Hg. von Alois Wierlacher, Andrea Bogner, Metzler, 2003

Christoph Barmeyer: Interkulturalität, Vandenhoeck und Ruprecht, 2012

Transdisziplinäre Forschung. Intergrative Forschungsprozesse verstehen und bewerten. Hg. von Matthias Bergmann, Engelbert Schramm, Campus, 2008

Interdisziplinär und transdisziplinär forschen: Praktiken und Methoden. Hg. von Gert Dressel, Wilhelm Berger, Katharina Heimerl, Verena Winiwarter, Transcript, 2014